

Uwagi KIGEiT złożone w ramach konsultacji dotyczących wykorzystania częstotliwości w paśmie 174-230 MHz na potrzeby radiofonii i telewizji cyfrowej, ogłoszonych przez UKE 5.08.2010.

KIGEiT z zadowoleniem przyjmuje zaproszenie UKE do wzięcia udziału w konsultacjach dotyczących sposobu wykorzystania pasma 174-230 MHz na potrzeby radiodifuzji cyfrowej. Przyjęte w wyniku konsultacji rozwiązania prawdopodobnie przesądzą o kształcie rynku radiofonicznego i telewizyjnego na wiele lat. Stąd, ważne jest aby regulatorzy tego rynku starannie rozważyli racje wszystkich interesariuszy nie zapominając jednak o potrzebach Państwa w zakresie gospodarki widmem i poprawy szeroko pojętego bezpieczeństwa publicznego przez utrzymanie wydajnego kanału komunikacji masowej w sytuacjach zagrożeń. Zanim jednak przejdziemy do odpowiedzi na zadane szczegółowe pytania przedstawimy ogólne uwagi do dokumentu załączonego do zaproszenia.

A. Terminologia i pisownia.

A.1. Proponujemy aby zgodnie z Zaleceniami ITU-R V.431 i V.662 konsekwentnie stosować terminy:

- Zakres VHF – na określenie zakresu częstotliwości 30-300 MHz (ang. *frequency range*);
- Pasma II – na określenie pasma częstotliwości 87,5-108 MHz (ang. *frequency band*);
- Pasma III – na określenie pasma częstotliwości 174-230 MHz (ang. *frequency band*).

Tak więc tytuł omawianego dokumentu powinien brzmieć: *Radiofonia i telewizja cyfrowa w zakresie VHF (pasmo częstotliwości 174-230 MHz)*.

A.2. Proponujemy również zastąpienie zbitki „i/lub” przez „lub”. Po pierwsze, alternatywa „lub” obejmuje również „i” a po drugie, znak ukośnika „/” nie należy do repertuaru polskich znaków interpunkcyjnych.

A.3. Występujący w różnych formach w całym tekście termin „technologia” należy zamienić na „technika” lub „rozwiązanie”. W żadnym miejscu słowo „technologia” nie występuje w słownikowym znaczeniu¹. Jest to prawdopodobnie angielska kalka językowa (*Technology* – ang. technika, nauki techniczne).

Zgodnie ze Słownikiem języka polskiego. PWN 2004:

technika *z III, CMs. ~ice*

1. Im D. ~ik

«celowy, racjonalny, oparty na teorii sposób wykonywania prac w jakiejś dziedzinie; metoda»

Technika komputerowa, rolna, wydawnicza, telewizyjna.

Stosować jakąś technikę.

2. blm

«dział cywilizacji i kultury obejmujący środki materialne i umiejętności posługiwania się nimi, umożliwiające człowiekowi celową działalność gospodarczą i opanowywanie przyrody»

Nowoczesna technika.

Osiągnięcia techniki.

Z technologią mamy do czynienia prawie wyłącznie w zakładach produkcyjnych. Na angielski tłumaczy się ten termin jako *process engineering*.

B. Uwagi szczegółowe do dokumentu konsultacyjnego.

Ad. 3.

W 4. akapicie pod pytaniem 1. pojawia się argument obniżenia kosztów telewizyjnego odbiornika cyfrowego przez pozbawienie go możliwości obsługi pasma III. Bardziej istotnym czynnikiem obniżającym koszty odbioru jest uproszczenie konstrukcji anteny odbiorczej i możliwość zawężenia jej pasma roboczego do 470-790 MHz. Dodatkowo zyskuje się na poprawie odporności zestawu odbiorczego na zakłócenia z pasm sąsiednich przeznaczonych dla służb rrl.

¹ **technologia** (z gr.) «przetwarzanie w sposób celowy i ekonomiczny dóbr naturalnych w dobra użyteczne (produkty); wiedza o tym procesie». Słownik języka polskiego. PWN 2004.

C. Odpowiedzi na pytania postawione w dokumencie konsultacyjnym.

1. *Czy istnieje potrzeba zamiany jedyne go ogólnokrajowego pokrycia DVB-T w zakresie 174-230 MHz na cztery ogólnopolskie pokrycia T-DAB?*

Naszym zdaniem pasmo III należy w całości przeznaczyć na usługi transmisji multimedialnych przeznaczonych do odbioru mobilnego, nadawanych w blokach o szerokości 1,5 MHz. Pasma to idealnie się nadaje do tego celu, szczególnie dla szybko poruszających się pojazdów drogowych i szynowych. Pozostawienie tam telewizji nie przyniesie znaczącego przyrostu pojemności bitowej (zresztą nieco niższej niż w zakresie UHF) a niepotrzebnie skomplikuje antenowe instalacje odbiorcze poprzez konieczność dodania anteny na zakres metrowy wraz ze zwrotnicą antenową VHF/UHF. Najsilniejszy w Europie telewizyjny rynek brytyjski doskonale radzi sobie bez dostępu do tego pasma.

Nie należy również lekceważyć szansy na obniżenie kosztów emisji w przeliczeniu na jeden multipleks, kiedy do jednego systemu antenowego dołączy się 7 nadajników a nie tylko 3.

Izba postulowała przyjęcie tego rozwiązania już podczas wcześniejszych konsultacji na temat przeznaczenia dywidendy cyfrowej w piśmie z dnia 30.11.2007 nr KIGEiT/1233/11/2007. Podobne stanowisko prezentowała podgrupa ds. specyfikacji odbiornika DTT dla Polski w jednym z wniosków skierowanych do Zespołu Międzyresortowego ds. TiRC (tylko przy sprzeciwie TVP).

Natomiast sygnalizowane w ostatnim akapicie dyskusji pod tym pytaniem zagrożenie monopolizacją dostępu do 4 multipleksów T-DAB powstałych z konwersji pokrycia DVB-T przez jeden podmiot, można zrównoważyć np. dodatkowymi obowiązkami jego operatora na rzecz nadawców społecznych. Można dla nich przeznaczyć jeden cały multipleks, a operator zobowiązywałby się do świadczenia usługi dostępu do niego po kosztach lub z minimalną marżą.

2. *Jakie powinny być najważniejsze kryteria oceny ofert w konkursie na rezerwację częstotliwości przeznaczonych dla pierwszego multipleksu T-DAB?*

Naszym zdaniem konkurs powinien dotyczyć zagospodarowania całych multipleksów, a nie pojedynczych programów radiofonicznych. Konkurs powinien być rozpisany nie wcześniej niż np. pół roku przed poznaniem pewnej daty udostępnienia 3 (a najlepiej wszystkich 7) pełnych pokryć kraju. Najważniejszymi kryteriami oceny ofert powinny być:

- jakość i atrakcyjność oferty programowej i usług dodatkowych;
- tempo proponowanego rozszerzania zasięgu technicznego na cały kraj;
- deklarowany udział w promocji nowej usługi wśród radiosłuchaczy.

Nie jesteśmy natomiast zwolennikami uzależniania wygranej konkursu od wysokości deklarowanej kwoty, która jest zwykłym podatkiem w naturalny sposób obniżającym możliwości oferenta w pozostałych kryteriach, które są z kolei najbardziej atrakcyjne dla radiosłuchaczy. Innymi słowy, regulatorzy nie powinni prowokować sytuacji, kiedy zwycięzca konkursu – po wpłaceniu zadeklarowanej kwoty – zabraknie środków na wykonanie pozostałych zobowiązań. Naszym zdaniem, wprowadzanie do konkursu deklarowanych kwot nie jest zgodne z intencją ustawodawcy zapisaną w art. 116 ust. 5 Prawa telekomunikacyjnego.

3. *Jaki standard emisji powinien zostać wybrany do celów transmisji treści radiofonicznych lub audiowizualnych z użyciem bloków częstotliwościowych przeznaczonych w Planie GE06 dla T-DAB: T-DAB+ czy T-DMB lub inny? Czy też, kierując się zasadą neutralności technicznej, należy pozostawić w tym zakresie decyzję operatorowi multipleksu?*

Z punktu widzenia kompatybilności elektromagnetycznej wystarczy tylko określić standard emisyjny, który naszym zdaniem powinien być zgodny z podanym w Planie GE06. Jest to T-DAB opisany normą europejską ETSI EN 300 401 V1.4.1. Natomiast T-DAB+ i T-DMB oznaczają rozszerzenie pierwotnej wersji systemu o możliwość stosowania wydajniejszych metod kompresji sygnałów fonicznych i wizyjnych, które na pewno będą obsługiwane przez paneuropejski odbiornik radiofoniczny. Problem szczegółowego określenia standardów może być rozwiązany w ramach rozporządzenia MI wydanego na podstawie art. 132 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego.

4. *Jaki standard emisji powinien zostać wybrany do celów transmisji treści radiofonicznych lub audiowizualnych z użyciem kanałów częstotliwościowych przeznaczonych w Planie GE06 dla DVB-T: DVB-T, DVB-T2 lub inny? Czy też, kierując się zasadą neutralności technicznej, należy pozostawić w tym zakresie decyzję operatorowi multipleksu?*

W świetle naszych odpowiedzi na wcześniejsze pytania, to pytanie jest bezprzedmiotowe.